

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۱/۱۱/۰۷

عبدالغفور لېوال

د غچ کتبه

- ۱ -

کیسه کومه، ته وایه بڼه ده
ستوري به شمارو شپه لا اوږده ده
وه نه وه ورځ وه، د خدای له ورځو
له تورو سپینو، له برگو برگو
سلطان روان و، بلخ ته پر لاره
په غلغله کې غرمه پرې راغله
سترګې یې خښې په شمامه کړې
سلسال ته ستړی شو په ولاړه
بامیان کې نور واړه بټان ول
جوړ له ډبرو غره ته ولاړ ول
خزاني نه وې ترې لاندې خښې
سپېره رعیت د خپل سلطان ول
پاچا روان شو پر خپله لاره
بټان یې پرېښول ټول په کراره
بل کال روان شو، لوی هیندوستان ته
د سرو او سپینو خزانو کان ته
د نغارو نار ه یې ولاړه
د اباسین پر غاړه - غاړه
تورک و تاجیک پښتانه واړه
بڼه - بڼه ځوانان یې ورڅخه څار کړل
له خزانو یې پیلان رابار کړل
تر زمکې لاندې خزانه لویه
شپېته پیلان یې وړلو ته بویه
شپېته پیلان چې ترېنه رابار شول
زمکه خالي شوه بټان گوزار شول
غټ بټ راووبست په بله ډډه
ټوټه - ټوټه شو، خونه یې گډه

د پاڼو شمېره: له 1 تر 5

سره لال گوهر يې له گېډې توی شول
 پاچا ترې راوړل ډېر څه په بډه
 غټ بُت چې ولوېد، پر زمکه پلن شو
 سلطان غره شو، چې بُت شکن شو
 له هینده راغی په غټه سوبه
 لاهور يې خلاص کړ له لوی آشوبه
 خزاني راغلي پیلان شول ستري
 مینځې مریبان وو روان په پري
 لښکر - لښکر وو ځوانان ورغلي
 لږ ژوندي راغلل، ډېر راغلل مري
 سلطان پر تخت د زرو کیناست
 اړخ يې ورینمین بالښت ته کیناست
 مطربان راغلل نڅا شوه پیل
 د سرو جامونو شرنګا شوه پیل
 سلطان مبین پر خپل غلام و
 غلام ولاړ لاس کې يې جام و
 د هیندوستان خزاني ډېرې
 تللي چا وي؟ له شماره تېرې
 معشوق يې ډوب کړ تر بنګلو څڼو
 په غنیمت کې د مېرځمنو
 لوی وزیر راغی پر زمکه پریوت
 شو په خاپوړو، پاچا ته کېووت
 د څه ویلو اذن يې وغوښت
 په ډېر ادب يې خپل پاچا وپوښت
 بامیان دې پرېښود، هیند دې لتار کړ
 خپل بُت دې وکوت، بل دې ویجاړ کړ
 دا څه حکمت څه معما ده؟
 پاچا کوربان شم، پوښتنه دا ده
 سلطان بل جام له بنګلي واخیست
 زلفي يې ورو بیا د غلام بنګل کړې
 لاس يې تر ملا د ساقې تاو کړ
 پیالي يې پورته په سپین منګول کړې
 ځانته يې ځیر بنه بیا خپل وزیر کړ
 راز يې بنګاره ور د لوی تدبیر کړ
 زمانې وشوې، له ډېر پخوا نه
 کیسه همداسې ده لا روانه
 د خپل وطن جوړ، بُتان به پالي
 په بل وطن کې به خلک دارې
 هغه بُتان ټول د ماتېدو دي
 چې پیره داره پر خزانو دي
 بُتان - بُتان دي، دلته یا هلته
 ایمان په زړه کې، گوري عمل ته

د پانې شمیره: له 2 تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنيزې بڼې پاروالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

خپل بُت عبرت ته ولاړ بهتر دی
پر خزانه ناست بُت لوی خطر دی
ایمان چې کلک وي، بُت یو کمر دی
په خپل وطن کې تاریخ دوستي ده
په بل وطن کې بُت پرستي ده.

-۲-

د شاه مجلس کې یو مریی و
لاس هتکړو کې خو پوه سړی و
سلطان اسیر کړ، بنار د لاهور کې
د جنگ په زور کې، په شور ماشور کې
خدایزده راهب و که لوی ارباب و؟
تن یې و دلته، زړه په پنجاب و
غورن یې نیولی و سوال د وزیر ته
حیران و تللی د شاه تدبیر ته
وطن دوستي یې وینه په جوش کړه
د زړه د وینو پیاله یې نوش کړه
د روزگار کار و دی سپاهي شو
د لښکر کار کې په نوکري شو
کلونه تېر شول، سړی لا پوخ شو
ورو - ورو سلطان ته اعتباري شو
بنار د لاهور کې د شاه والي شو
لاهور یې جوړ کړ په مریانو
له هاخوا دېخوا په اردلیانو
لویه کلا شوه، دنگ منارونه
زمکې یې ډېرې، ډک یې سیندونه
پر زمکو راغلل پینځه رودونه
خلک ماره شول، خزاني ډکې
بټکدي بیا شوي هرځای کې لکې
سلطان یې هېر کړ، خپله پاچا شو
د بُت پرستو ستر رهنما شو
لوی بُت تراش یې راوست له بناره
ویل یې ما جوړ کړه په واستاکاره!
بُت جوړوونکی ډک له هنره
یو بُت یې جوړ کړ له تور مرمره
په بُتکده کې پاچا ولاړ و
یو لاس یې جوړ و بل یې و بجاړ و
په یوه لاس کې یې وه نیولي
د سپینې تیرې کتیبه ښکلي
پر کتیبه یې دا و لیکلي،

د پانوی شمیره: له 3 تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په ځیر و لولئ

بنکاره یې کرښې، رانه یې توري:
 که د خپل پلار له پښته یاستی
 که خپلي مور یاست راز پرولي
 که د پنجاب یاست او د دي خاوري
 مات لاس مې پاتي تر اټک پوري
 باميان و بجاړ کړی، بُتان یې مات کړی
 خزاني لوټ کړی، غوايان خيرات کړی
 په دين یې مات کړل، په دين یې مات کړی
 لږ یې راو کړل، تاسې یې زيات کړی!
 "خپل بُت عبرت ته ولاړ بهتر دی
 پر خزانه ناست بُت لوی خطر دی
 ايمان چې کلک وي، بُت يو کمر دی
 په خپل وطن کې تاريخ دوستي ده
 په بل وطن کې بُت پرستي ده".

-۳-

له دي کيسې نه ، زر کاله تېر شول
 لمسي رالوی شول، نيکونه هېر شول
 لس پېړۍ ولاړې، بنېراز پنجاب و
 باميان لا هسې د تاريخ باب و
 جنگيز پرې راغی، رنجيت پرې تېر شو
 توپان پرې راغی، قيامت پرې تېر شو
 خو پر دي گاره ، سلسال ودان و
 شمامه هسکه، بنکلی باميان و
 زر کاله روسته، پنجاب راوېښ شو
 د هيند له گېډې پيدا گاو مېښ شو
 چا مدرسي ته تاداو کيندلو
 چې يو تور بُت یې راوميندلو
 په تورو زرو کې، کوز په سجدو شول
 مات لاس د بُت ته ټول په سلگو شول
 په کتیبه کې وصيت یې ولوست
 په سترگو - سترگو کې سره پوه شول
 له مدرسي نه په چيغو راغلل
 پک له غوسي نه په کریغو راغلل
 انگریز یې وپوښت، لاس یې وربنکل کړ
 ابلېس یې ځان ته، استاذ گل کړ
 د خپل پو لاسي نيکه تور بُت یې
 محراب کې کېښود د سياستونو
 دوکان یې خلاص کړ د ايمانونو
 زر کاله روسته، باميان ته راغلل

د پاڼو شمېره: له 4 تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې دلېکنيزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

له بُتکدي نه ايمان ته راغلل
ډک له بارو تو جوش له غضبه
څوک يې خبر نه له دين مذهبه
دا ترانه يې پر تورو ژبو
وخت اورېدله له سپورو ژبو:
که د خپل پلار له پښته ياستي
که خپلي مور ياست رازپرولي
که د پنجاب ياست او د دي خاوري
مات لاس مي پاتي تر اټک پوري
باميان ويجاړ کړي، بُتان يې مات کړي
خزاني لوب کړي، غوايان خيرات کړي
په دين يې مات کړل، په دين يې مات کړي
لږ يې راوکرل، تاسي يې زيات کړي!
"خپل بُت عبرت ته ولاړ بهتر دي
پر خزانه ناست بُت لوی خطر دي
ايمان چي کلک وي، بُت يو کمر دي
په خپل وطن کي تاريخ دوستي ده
په بل وطن کي بُت پرستي ده".

-۴-

زر کاله روسته، سلسال رارنگ شو
شمامه مړه شوه، باميان بدرنگ شو
بودا له شرمه په غره کي پټ دي
پښه يې نه شته او مات يې مټ دي
لا هم تش نه دي زړونه د تورو
کابل په تمه د نورو نورو...